Dopad onemocnění COVID-19 na občanské a insolvenční věci

Rumunsko

1 Dopad onemocnění Covid-19 na občanskoprávní řízení

1.1 Lhůty v občanskoprávním řízení

Podle zákona o nouzovém stavu č. 195/2020 a vyhlášky o prodloužení nouzového stavu č. 250/2020 **nezačnou promlčecí a prekluzivní lhůty plynout, nebo přestanou plynout** během nouzového stavu.

Přerušení lhůt pro podání odvolání.

Nouzový stav skončil dne 15. 5. 2020.

1.2 Soudní organizace a soudnictví

Zvláštní opatření, která se týkají organizace soudnictví v rámci nouzového stavu vyhlášeného dne 16. 3.:

Soudní činnost v občanských věcech je přerušena, s výjimkou naléhavých případů, které jsou určeny rozhodnutím Rady soudců a státních zástupců č. 417 /24.3.2020;

Rozhodnutí budou i nadále vypracovávána a nadále bude probíhat registrace písemností obdržených od stran.

Používání videokonference je podporováno, a to i prostřednictvím dožádání, jakož i jednání s vyloučením veřejnosti, pokud to situace dovoluje.

Všechny písemnosti účastníků řízení jsou zasílány soudům elektronickými prostředky, s výjimkou případů, kdy tyto osoby takové prostředky nemají.

Předávání spisů z jednoho soudu na jiný probíhá elektronickou cestou; rovněž doručování soudních písemností účastníkům řízení.

Pokud nemůže být vytvořen senát soudců, je povolena delegace soudců z jiného oddělení soudu.

Po 15. 5. 2020 (konec nouzového stavu) se ve všech občanských věcech řízení obnoví z moci úřední. Do 10 dnů od skončení nouzového stavu přijmou soudy vhodná opatření ke změně termínu jednání a k předvolání účastníků řízení.

1.3 Justiční spolupráce EU

Část zaměstnanců ministerstva spravedlnosti je oprávněna pracovat z domova. Justiční spolupráce v občanských věcech bude ovlivněna po nepředvídatelnou dobu. V zájmu minimalizace zpoždění se důrazně doporučuje **elektronické podávání žádostí o justiční spolupráci** ústřednímu orgánu. Dokumenty zaslané v tištěné podobě budou zpracovány se značným zpožděním.

Ministerstvo spravedlnosti jedná na základě čl. 3 písm. c) **nařízení o doručování písemností a nařízení o dokazování** jako předávající/přijímající orgán ve výjimečných případech. Všechny žádosti (doručování písemností, dokazování, vyživovací povinnost, případy únosů dětí atd.) řeší v současné době ministerstvo spravedlnosti, a to zpravidla bez stanovení priorit.

Lze použít tyto e-mailové adresy: dreptinternational@just.ro, ddit@just.ro.

Po skončení nouzového stavu (15. 5. 2020) bude ministerstvo spravedlnosti jednající jako ústřední orgán obecně vykonávat všechny své činnosti stejným způsobem jako během nouzového stavu.

2 Opatření týkající se platební neschopnosti přijatá nebo plánovaná k přijetí v členských státech po vypuknutí pandemie

2.1 Důležitá opatření v případě platební neschopnosti a související opatření, která mají dopad na smlouvy

2.1.1 Pozastavení týkající se platební neschopnosti

2.1.1.1 Pozastavení povinnosti podat insolvenční návrh (dlužníci)

Insolvenční řízení během nouzového stavu podléhají obecným ustanovením týkajícím se pozastavení z moci úřední veškeré soudní činnosti v občanskoprávních věcech, s výjimkou mimořádně naléhavých případů, které nelze odložit. Povinnost dlužníka podat návrh na zahájení insolvenčního řízení je pozastavena, neboť během nouzového stavu se na všechny lhůty v občanskoprávních věcech vztahuje obecné moratorium, a to včetně třicetidenní lhůty, v níž má dlužník povinnost podat insolvenční návrh.

Během stavu pohotovosti se právní předpisy upravující povinnost dlužníka podat insolvenční návrh nepoužijí. Dokud stav pohotovosti neskončí, může být řízení zahájeno na návrh dlužníka, pokud se dlužník rozhodne insolvenční návrh podat.

Toto dočasné pravidlo se vztahuje na dlužníky, kteří byli v platební neschopnosti nebo kteří se ocitli v platební neschopnosti během stavu pohotovosti. Stav pohotovosti je v Rumunsku vyhlášen od poloviny května poté, co skončil nouzový stav.

2.1.1.2 Ochrana dlužníků, pokud jde o podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení ze strany věřitelů

Věřitel je stále oprávněn insolvenční návrh podat, ale insolvenční řízení bude moci být zahájeno až po ukončení nouzového stavu.

Insolvenční řízení může být zahájeno v případě pohledávky ve výši 50 000 leu (přibližně 10 200 EUR), neboť prahová hodnota pro věřitele i pro dlužníky byla ze 40 000 leu navýšena.

Věřitelé mohou podávat návrhy na zahájení insolvenčního řízení proti dlužníkům, kteří během nouzového stavu nebo stavu pohotovosti zcela nebo částečně přerušili svou činnost, až poté, co se přiměřeně pokusili uzavřít dohodu o splátkách, což musí být doloženo dokumenty, které si strany vzájemně předaly jakýmikoli prostředky, včetně prostředků elektronických.

2.1.2 Pozastavení možnosti vymáhat pohledávku a pozastavení možnosti ukončit smlouvu

2.1.2.1 Obecná / zvláštní moratoria na vymáhání pohledávek / vymáhání určitých druhů pohledávek

Rozpočtové pohledávky (daňové a jiné, s výjimkou pohledávek vycházejících z rozhodnutí v trestních věcech), které se stanou splatnými v průběhu nouzového stavu, nelze během této doby a 30 dnů po ukončení nouzového stavu vymáhat. Rovněž vymáhací opatření v případě rozpočtových pohledávek byla pozastavena nebo nebyla u rozpočtových pohledávek po vyhlášení nouzového stavu uplatněna, s výjimkou pohledávek týkajících se trestního řízení.

Vykonávací řízení / nucené exekuce v občanských věcech pokračují pouze tehdy, když je možné dodržet pravidla sanitární kázně.

Dočasná opatření týkající se vymáhání daňových pohledávek zavedená během nouzového stavu jsou stále v platnosti. Pozastavení vymáhání daňových pohledávek je použitelné do 25. prosince a 30 dnů poté.

2.1.2.2 Pozastavení možnosti ukončit smlouvu (obecné / zvláštní smlouvy)

Za účelem zachování smluvních vztahů malých a středních podniků, které byly během nouzového stavu (z rozhodnutí orgánů) uzavřeny nebo dočasně pozastaveny (například restaurace a hotely), platí zvláštní povinnost pokusit se smlouvu před jejím pozastavením/vypovězením z důvodu vyšší moci opětovně projednat.

Za určitých podmínek mohou malé a střední podniky, které byly během nouzového stavu z rozhodnutí orgánů uzavřeny nebo dočasně pozastaveny, uplatnit ve svém smluvním vztahu domněnku vyšší moci. Domněnka je vyvratitelná jakýmkoli důkazním prostředkem.

2.2 Pozastavení činnosti civilních soudů, včetně insolvenčních, a pozastavení řízení

Hmotné a procesní lhůty v průběhu nouzového stavu neběží / jsou pozastaveny. Soudní činnost, pokud jde o projednávané věci, pokračuje pouze v mimořádně naléhavých případech, jež nelze odložit (odvolací soudy vypracují seznam těchto věcí pro všechny soudy ve své jurisdikci). Soudy mohou stanovit krátké lhůty a jednání konat pokud možno formou videokonference.

V insolvenčních řízeních, která nebyla k 16. březnu skončena, se soudní činnost z moci úřední pozastaví a projednávají se pouze mimořádně naléhavé úkony (dočasné pozastavení návrhů na výkon vůči dlužníkovi, dokud není přijato rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení na žádost dlužníka, jakož i další úkony, v nichž lze rozhodnout v nepřítomnosti stran). V řízení o kasačním opravném prostředku proti rozhodnutím insolvenčního soudce, mohou být některá vykonatelná rozhodnutí pozastavena (rozhodnutí zahájit insolvenční řízení proti dlužníkovi nebo zahájit zjednodušené konkurzní řízení / konkurzní řízení mohou být odvolacími soudy stále pozastavena). Činnost soudních správců/likvidátorů v probíhajících řízeních pokračuje pokud možno za dodržení hygienických požadavků.

Dne 15. května 2020 nouzový stav skončil. Proto se ve všech občanskoprávních věcech řízení obnoví z moci úřední. Během 10 dnů od skončení nouzového stavu přijmou soudy vhodná opatření ke změně termínů soudních jednání a k předvolání účastníků řízení.

V případě ministerstva spravedlnosti, jednajícího jako ústřední orgán, budou veškeré činnosti obecně prováděny jako během nouzového stavu.

Zákon č. 120 ze dne 9. července 2020, kterým se doplňuje zákon č. 304/2004 o organizaci soudnictví, v článku 111 stanoví, že během nouzového stavu může soudní činnost pokračovat pouze ve výjimečných a řádně odůvodněných mimořádných situacích týkajících se ochrany rodinných vztahů a opatření nařízených dekretem prezidenta Rumunska.

Věci, v nichž budou jednotlivé kategorie soudů rozhodovat, budou stanoveny vyčerpávajícím způsobem, a to pouze Nejvyšší radou soudců po konzultaci správních kolegií odvolacích soudů v případě odvolacích soudů, tribunálů a soudců, respektive kolegia Nejvyššího kasačního a justičního soudu. Během nouzového stavu nezačínají běžet procesní a promlčecí lhůty, a pokud již jejich běh začal, pozastaví se.

Návrh zákona, který nedávno přijala vláda (19. listopadu 2020), stanoví možnost omezit soudní činnost soudu, ať už částečně, nebo v celém rozsahu, z důvodů způsobených pandemií COVID-19. Po dobu platnosti omezení, což by nemohlo být déle než 14 dní, pokračuje soudní činnost ve věcech krajní naléhavosti a v ostatních případech je ze zákona odložena. V nadcházejících týdnech bude návrh zákona projednán v parlamentu, a pokud bude přijat, bude toto opatření použitelné během stavu pohotovosti a 30 dní po něm.

2.3 Další opatření v případě platební neschopnosti (týkající se např. vylučovacích žalob, plánů reorganizace, neformálních dohod atd.)

S obnovením soudní činnosti poté, co nouzový stav v polovině května skončil, byla přijata dočasná opatření použitelná na probíhající předinsolvenční a insolvenční řízení – některé procesní kroky a lhůty byly ze zákona prodlouženy (lhůta pro vypracování návrhu na vyrovnání a pro jeho projednání s věřiteli byla prodloužena o 60 dnů a pro výkon návrhu na vyrovnání o dva měsíce; připomínkovací období a lhůta pro předložení plánu reorganizace byly prodlouženy o 3 měsíce; období soudní reorganizace bylo prodlouženo o dva měsíce), byla upravena nová práva v souvislosti s pandemií COVID-19 (dlužníci měli 3měsíční lhůtu na předložení pozměněného plánu reorganizace, pokud se v důsledku pandemie COVID-19 změnily vyhlídky na oživení). Pokud byla činnost dlužníků v důsledku pandemie COVID-19 zcela přerušena, dostalo se jim dvouměsíčního pozastavení plánu reorganizace. Maximální doba trvání plánu reorganizace byla prodloužena z 3 let na 4 roky s možností prodloužení o další rok, aniž by realizace plánu přesáhla 5 let.

2.4 Související opatření, která se netýkají případů platební neschopnosti (odložení plateb, bankovní úvěry, sociální zabezpečení, zdravotní pojištění, dotace pro podniky)

Zatím byla přijata doplňující opatření s cílem snížit tlak na finanční likviditu, jako například možnost odložit některé platební závazky (splátky úvěru nebo daňové povinnosti), které se stanou splatnými během nouzového stavu, a očekává se, že opatření zmírní některé z negativních dopadů pandemie na solventnost podnikatelů.

Byla přijata další ekonomická opatření, jako například zvýhodněné půjčky pro malé a střední podniky, včetně půjček z 90 % garantovaných státem, a další opatření v oblasti sociální ochrany.

Během nouzového stavu mohou malé a střední podniky, které byly z rozhodnutí orgánů uzavřeny nebo dočasně pozastaveny, odložit platbu svého nájemného a veřejných služeb za své sídlo.

Brzy budou zavedena dočasná zvláštní ustanovení pro konání valné hromady akcionářů/společníků společností během nouzového stavu.

Počínaje 30. březnem 2020 mohou dlužníci požádat věřitele o pozastavení platební povinnosti na období od 1 do 9 měsíců, avšak nejvýše do 31. prosince 2020 (GEO č. 37/2020).

Poslední aktualizace: 21/10/2021

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.